
Latin i Norge og Norden

KORRESPONDANSER

PER HOLCK

Tidsskriftet refererer fra et møte holdt i Danmark angående latinens plass i medisinen (1). For en som underviser i anatomi ved Universitetet i Oslo er dette tankevekkende – og ikke bare hyggelig lesing.

Selvsagt måtte temaet debatteres i et annet land enn Norge, hvor latin nærmest er et ikke-eksisterende fag. Kan det skyldes at de som bestemmer hos oss, selv er helt uten kunnskaper i latin? Og derfor heller ikke forstår betydningen av dette?

Tankevekkende er det også å se at man ved Universitetet i Bergen gir et 26 timers innføringskurs, holdt av en spesialist i faget, mens man ved Universitetet i Oslo tilbyr medisinstudentene 1 – en!! – time, holdt av en anatom. Riktignok anbefales studentene å lese et kompendium som er spesielt utarbeidet for anatomistudiet (2), men det er selvsagt i minste laget. Anatomiske navn er vanskeligere å lære, og de blir ikke lettere å huske når man ikke har den ringeste forståelse av ordenes opphav og betydning.

Her i Norge tror vi at alle land har det samme forhold til USA som vi selv har, og at man med den største selvfølgelighet kan bruke engelske ord og uttrykk overalt. Det stemmer ikke, og det er også direkte galt når det ved møtet i København ble hevdet at ”den latinske betegnelse (her: *ulcus ventriculi*) finnes bare nord for den dansk-tyske grense og blir ikke forstått utenfor Skandinavia”. Jeg kan garantere at termen blir svært godt forstått også andre steder, nettopp fordi man sør for ”den dansk-tyske grense” ikke har den samme nesegruse beundring for all engelskspråklig terminologi som hos oss. Latinen står fremdeles sterkt i Europa, det er vi her oppe i nord (faktisk med unntak av Finland) som står utenfor det språklige fellesskap som fremdeles binder medisinerne fra hele verden sammen.

Våre medisinstudenter har ofte store problemer med den enkleste latinske grammatikk, og det er en dårlig løsning å ”oppgi latinene, unntatt enkle, ubøyde former”. Latin er fortsatt medisinerens fagspråk, og bør som sådan iallfall til en viss grad beherskes. Snakker man feil, skriver man også feil, og når de anatomiske betegnelser settes på papiret av studentene, blir omtrent en tredel skrevet galt. Er ikke det litt flaut i internasjonal kommunikasjon?

Er det en anakronisme, eller ment som en trøst å se at ”latin skrevet på latin i anatomien er akseptert” – aller nådigst? I mellomtiden får vi heller fortsatt vente på det ”løft” som for noen år siden ble annonsert når det gjaldt medisinerlatinene ved Universitetet i Oslo.

LITTERATUR

1. Flo Å, Ødegaard R. Legelatin i et nordisk perspektiv Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 2053.
2. Holck P. Hva betyr det? – og hvordan uttales det? Latinkompendium til hjelp i den anatomiske terminologien. Oslo: Anatomisk institutt, Universitetet i Oslo, 2000.

Publisert: 10. august 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.